

04.00-194 312

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

София, 26 ноември 1987 г.

01.05-24/3.XI.87

ДО

ПОЛИТБЮРО НА ЦК НА БКП

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

от ПЕТЪР МЛАДЕНОВ - министър на
външните работи

ОТНОСНО: Необходимостта от преразглеждане на постановките за закрития характер на сведенията за военните разходи и военния бюджет на НР България.

Другари,

Според съществуващата досега практика държавите-участнички във Варшавския договор, в т. ч. и НР България, не публикуват разгърнати данни за разходите си за отбрана. За първи път през тази година съветски официален представител направи разяснения, че обнародваният бюджет за отбрана от 20,2 млрд. рубли отразява общите разходи на Министерството на отбраната за издръжка на личния състав на въоръжените сили, за материално-техническо осигуряване,

военно строителство, пенсионно осигуряване и други разходи. Финансирането на научно-изследователските и опитно-конструкторските работи, закупуването на въоръжения и военна техника, минават по други параграфи на държавния бюджет на СССР.

Утвърждаващото се в международната практика ново политическо мислене поставя по нов начин въпроса за публикуването на данни за отбраната и сигурността. С цел да се допринесе за неувеличаване на военните бюджети, да се ограничат те до равнището на разумната достатъчност, да се повиши международното доверие на основата на гласност и откритост, включително и по въпросите на военните разходи, съветското ръководство от м. август т. г. вече нееднократно поставя въпроса за преразглеждане на постановките за закрития характер на сведенията за военния бюджет. В програмната статия на др. М. Горбачов "Реалност и гаранции за сигурен свят" се поставя въпросът за публикуване на сведения за военния бюджет. Предвижда се възможността "още през близките 2-3 години да можем да съпоставяме интересуващите и нас и нашите партньори цифри, които симетрично да отразяват разходите на страните". Работата за реализирането на тази задача в СССР вече е започнала.

Законът за държавния бюджет на НР България не съдържа данни за разходите за отбрана. Разяснения по въпроса не се дават и в ежегодния доклад на министъра на финансите по проекта за държавния бюджет. За последен път разяснения, че военните разходи съставляват около 6 % от всички разходи на бюджета, са направени в доклада за 1969 г.

За периода от 1971 до 1987 г. в абзаца, засягащ разходите за отбрана, всяка година се повтаря една и съща формулировка,

която гласи: "В проекта на държавния бюджет са предвидени необходимите средства за отбраната и сигурността на страната".

Статистическите годишници не съдържат данни за държавния бюджет на НР България и в частност за военните разходи.

В Списъка на фактите, сведенията и предметите, които съставляват държавна тайна на НРБ (постановление № 30 от 4 април 1980 г. на Министерския съвет) се определят като държавна тайна "сведенията за изразходваните материали от МНО и МВР за приръста или намаляването на запасите от тях, за складовете на въоръжения и боеприпаси и за отпуснатите им финансови средства".

Отчитайки последните тенденции в развитието на международните отношения, смятам, че е назряла необходимостта да се преразгледа по примера на СССР подхода към закрития характер на военните разходи на НР България. В подкрепа на това биха могли да се изтъкнат още следните аргументи:

1. От гледна точка на участието на НР България в бъдещите преговори за съкращаване на въоръжените сили и обикновените оръжия и по укрепването на доверието и сигурността в Европа е необходима готовност за наши стъпки по обнародването на някои данни за военните ни разходи.

2. По-голямата откритост по въпроса за военния бюджет на страната ще съдействува да се отнемат аргументите на страните от НАТО, че липсва база за сравнение.

3. Съществува голяма вероятност други съюзнически страни да възприемат новия подход относно военните разходи. Ние би следвало да имаме също готовност. (СРР предоставя на ООН някои данни за своите военни разходи чрез попълване на незначителен брой графи на таблицата "Стандартизирана международна отчетност за военните разходи").

4. Публикуването на данни за военните разходи на НРБ ще допринесе за укрепване на доверието на Балканите, ще даде тласък за други начинания в тази насока, ще отнеме възможността Турция, която предоставя на ООН данни за военния си бюджет, да ни атакува по това направление в рамките на своята антибългарска кампания.

Във връзка с изложеното предлагам Политбюро да вземе решение:

1. Да се възложи на МНО, съвместно с МВР, МВНР и Министерството на икономиката и планирането, да започнат работа за изработване на нови подходи за отразяване на военния бюджет и военните разходи, с оглед да стане възможно публикуването на информация, която да дава възможност да съпоставяме интересуващите нас и нашите партньори данни и които симетрично да отразяват разходите на страните. За целта да се направят необходимите промени в съществуващата нормативна база.

2. При подходящ повод официално да бъде изразена готовността на НР България да последва примера на СССР за преразглеждане постановките за закрития характер на сведенията за военния си бюджет.

С ДРУГАРСКИ ПОЗДРАВ:

Отдел "Външна политика и международни връзки" на ЦК на БКП подкрепя направеното предложение и внася проект за решение.

(П. Младенов)

25.XII.1987 г.

Първи зам.-зав. отдел "Външна политика и международни връзки" на ЦК на БКП:

/И. Арабазов/